ПРОФЕСИОНАЛНА ГИМНАЗИЯ ПО МОДЕН ДИЗАЙН – ВЕЛИКО ТЪРНОВО
ул.“Мармарлийска” № 26, директор: 0879661710, канцелария 062/52 13 43,
www.pgmdvt.com e-mail: *info-300131@edu.mon.bg*, pgmdvt@pgmdvt.com

УТВЪРЖДАВАМ: /п/
ДИРЕКТОР: Атанаска Василева

СЪГЛАСУВАЛ: /п/
Кирил Атанасов
Председател на Обществен съвет

ЕТИЧЕН КОДЕКС НА УЧИЛИЩНАТА ОБЩНОСТ В ПРОФЕСИОНАЛНА ГИМНАЗИЯ ПО МОДЕН ДИЗАЙН – ГР. ВЕЛИКО ТЪРНОВО

В сила от 16.09.2025 г.

Кодексът за етично поведение е създаден на основание чл.175, ал.1, 2 и 3 от Закона за предучилищното и училищното образование. Приет с решение на Педагогическия съвет, Протокол № 20/12.09.2025 г. (съгласно чл.263, ал.1, т.14 ЗПУО), съгласуван е с Обществения съвет към училището – протокол№ 1 от 16.09.2025 г. Утвърден е със заповед на директора №64 от 16.09.2025 г.

Кодексът за етично поведение е приложим към всички представители на училищната общност - педагогическите специалисти, работници и служители, които работят в училище; учениците, които се обучават в училище и техните родители и семейства; местните жители, които имат принос за успеха на училището като членове на обществения съвет, участници в проектни и програмни екипи и др.; организации и институции, чиито фокус са младите хора.

НОРМАТИВНИ ОСНОВАНИЯ

Кодексът е изготвен в съответствие с Конвенцията на ООН за правата на детето; Харта за основните права в ЕС; Конституцията на Република България; Закон за защита правата на детето; Закон за защита правата на човека; Закон за предучилищното и училищно образование; Закон за професионално образование и обучение; Стандарт за приобщаващо образование.

Раздел I.
ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. (1) Кодексът за етично поведение на училищната общност в Професионална гимназия по моден дизайн – гр. Велико Търново регламентира етичните правила и норми за поведение на участниците в образователния процес.

(2) Настоящият кодекс има за цел да допринесе за развитие на организационната култура и екипната работа за постигане на по-високо обществено доверие към образователната институция, по-качествено образование и обучение, и формиране на активни и демократично функциониращи общности

(3) Определените общи норми за етично поведение се основават на следните стандарти:

1. Училището е място, където се изгражда сплотена училищна общност на ученици, учители и родители. Тази общност постига много повече на принципа на общото действие, като подпомага и допълва личните усилия на всеки. Всички членове на общността се отнасят с уважение помежду си и си помагат за постигането на една обща цел – по-качествено образование;
2. Всеки учител осъществява своите професионални задължения в услуга на учениците и допринася за формиране облика на училището;
3. За всеки работещ в училището е чест и морален дълг да спазва принципите на професионалната етика.

(4) Кодексът за етично поведение на училищната общност акцентира на екипната работа, с цел подобряване на уменията за комуникация и партниране между отделните участници; по-добри съвместни събития и ангажирано участие.

Чл. 2. (1) Дейността на училищната общност в Професионална гимназия по моден дизайн – гр. Велико Търново се осъществява при спазване принципите на законност, лоялност, честност, безпристрастност, политическа неутралност, прозрачност, отговорност и отчетност.

(2) Всички участници в образователния процес са задължени да спазват действащото в Република България законодателство и да съдействат за провеждането на държавната политика в образованието, основаваща се на принципите на правовата държава.

(3) Участниците в училищната общност в Професионална гимназия по моден дизайн – гр. Велико Търново следват поведение, което не накърнява името и престижа на учебното заведение.

Чл. 3. Работещите с ученици педагогически специалисти изпълняват своите функции, като се ръководят от основните човешки ценности и принципи:

(1) Юношеството е изключително важен период от живота на човека.

(2) Семейството е най-естествената среда за развитието на детето.

(3) Всеки ученик притежава неповторима уникалност и стойност.

Чл. 4. На всеки ученик е гарантирано правото на: свобода на изразяване на мнение; свобода на мисълта, съвестта и религията; формиране на собствени възгледи и право да ги изразява свободно;
Чл. 5. Всеки ученик има право на закрила за нормалното му физическо, умствено, нравствено и социално развитие.
Чл. 6. Във всички случаи следва да се защитават по най-добър начин интересите на ученика.
Чл. 7. За всеки ученик, попаднал в риск, възниква спешна необходимост от специална закрила за извеждането му от рисковата ситуация.
Чл. 8. Учениците с изявени дарби се ползват от мерките за специална закрила.

Раздел II.

МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ КЪМ УЧЕНИКА

Чл. 9. Да се разбира и уважава уникалността на всеки ученик.
Чл. 10. Да се създава безопасна и здравословна среда, която стимулира социалното, емоционалното и физическото развитие на ученика.
Чл. 11. Да се работи винаги в най-добрия интерес на ученика.
Чл. 12. Да се осигуряват на учениците с увреждания равни възможности за достъп до адекватни грижи и образование.
Чл. 13. Да не се участва в практики, които не зачитат достойнството на ученика или са опасни и вредни за физическото и емоционалното му здраве и развитие.
Чл. 14. Да не се участва в практики, които дискриминират по някакъв начин учениците на основата на раса, етнически произход, религия, пол, сексуална ориентация, националност, език, способности или на базата на статуса, поведението или убежденията на родителите.
Чл. 15. Да се прилагат законите и процедурите, защитаващи ученика от насилие.
Чл. 16. Когато постъпи информация за действия или ситуации, които заплашват здравето и сигурността на ученика, незабавно се информират органите по закрила на детето.

Раздел III.

МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ КЪМ СЕМЕЙСТВОТО

Чл. 17. Зачитане на достойнството на всяко семейство и неговата култура, обичаи, език и убеждения.
Чл. 18. Зачитане на правото на семейството да бъде информирано за начина, по който се работи с ученика.
Чл. 19. Информиране на родителите за изследователските проекти, включващи техните деца. Не се позволява и не се допуска участие в изследвания, които по някакъв начин могат да застрашат здравето, образованието, развитието или благополучието на детето.

Чл. 20. Да не се използват служебните отношения със семейството за лично облагодетелстване. Да не се влиза в отношения с членовете на семейството, които могат да навредят на ефективността на работата с ученика.
Чл. 21. Осигуряване на конфиденциалност на информацията и зачитане на правото на семейството на личен живот с изключение на случаите на малтретиране и лоша грижа.

Раздел IV.
МОРАЛНИ ВЗАИМООТНОШЕНИЯ МЕЖДУ УЧИТЕЛИТЕ

Чл. 22. В своите колегиални взаимоотношения педагогическите специалисти се ръководят от принципите на лоялност, взаимно уважение, екипната работа и партньорство.
Чл. 23. Педагогическите специалисти нямат право да уронват доброто име или да поставят под съмнение професионализма на колегите си чрез неуместни изявления или действия пред други лица.
Чл. 24. Педагогическите специалисти изпълняват задълженията си безпристрастно и непредубедено, създавайки условия на принципност и равнопоставеност. В дейността си строго се придържат към нормите, установени за работа с ученици.
Чл. 25. Педагогическите специалисти в Професионална гимназия по моден дизайн са длъжни да опазват данните и личната информация на учениците и родителите, необходими им по повод на изпълнението на служебните им задължения, при спазване изискванията на Закона за защита на личните данни.
Чл. 26. Педагогическите специалисти участват активно в процеса на подобряване качеството на работата в институцията, като се отнасят внимателно и открито, с необходимото уважение и отзивчивост.
Чл. 27. Педагогическите специалисти отговарят на поставените им въпроси и изпълняват поставените им задачи, съгласно длъжностната си характеристика, като при необходимост пренасочват проблема към съответното компетентно лице.
Чл. 28. Педагогическите специалисти следват поведение, което не накърнява името и престижа на учебното заведение, както по време на учебния процес, така и в свободното им извънучилищно време.
Чл. 29. Педагогическите специалисти не използват електронни средства за комуникация, както и интернет – социални мрежи и електронна поща, за оклеветяване, заплашване и злепоставяне на участниците в образователния процес.
Чл. 30. Когато противоречията между колеги не могат да бъдат разрешени от самите тях, те търсят съдействието на комисията по етика и на училищното ръководство.

Раздел V.
МОРАЛНИ ВЗАИМООТНОШЕНИЯ МЕЖДУ УЧЕНИЦИТЕ

Чл. 31. Ученикът се отнася любезно, възпитано и с уважение към всеки в училищната институция, зачитайки правата и достойнството на личността и не допуска каквито и прояви на дискриминация.
Чл. 32. Ученикът спазва заложените в Правилника за дейността на училището права и задължения, в това число не използва мобилни телефони по време на час, не използва Интернет без позволение на учителя.
Чл. 33. Ученикът следва поведение, което не накърнява името и престижа на учебното заведение, както по време на учебния процес, така и в свободното си извънучилищно време.
(1) Не злослови, не разпространява доверена му информация, не създава конфликтни ситуации.
(2) Не използва електронни средства за комуникация, както и интернет – социални мрежи и електронна поща, за оклеветяване, заплашване, разпространение на лична информация. В това число няма право да изпраща/публикува съобщения: за сплашване, с неприятно и грубо съдържание, файлове с неприятно съдържание – снимки и клипове; да краде самоличност като се представя за жертва в Интернет и/или да краде акаунт.
(3) При създали се конфликтни ситуации търси незабавно съдействието на педагогическия екип, училищното ръководство и родители.
Чл. 34. В училищната институция ученикът се явява в подходящ външен вид, като се стреми да изглежда по начин, съответстващ на средата. Съобразява се с образователния характер на институцията, която сам е избрал.
Чл. 35. Ученикът е длъжен да опазва училищното имущество и да спазва изискванията за безопасност на институцията.

Раздел VI.
МОРАЛНИ ВЗАИМООТНОШЕНИЯ МЕЖДУ УЧАСТНИЦИТЕ В ОБРАЗОВАТЕЛНИЯ ПРОЦЕС

Чл. 36. Общуването между участниците в образователния процес се основава на сътрудничество, ефективна комуникация и екипна работа.
Чл. 37. Всички участници в образователния процес са длъжни да се придържат към поведение, което не провокира конфликтни ситуации, а при възникването им, да се стремят към безболезнено разрешаване, като контролират емоциите и реакциите си, независимо от обстоятелствата и държанието на външните лица.
Чл. 38. Недопустимо е отправянето на обиди между участниците в образователния процес, както и дискриминационни прояви и насилие в отношенията помежду им.
Чл. 39. Ученици, родители, партньори и местни хора дължат уважение към педагогическите специалисти и непедагогическия персонал.

Раздел VII.
ВЗАИМООТНОШЕНИЯ С ОБЩИНА, РУО И МОН, И ДРУГИ ОРГАНИЗАЦИИ И ИНСТИТУЦИИ, ЧИЙТО ФОКУС СА МЛАДИТЕ ХОРА

Чл. 40. Работниците и служителите в Професионална гимназия по моден дизайн – гр. Велико Търново извършват административното обслужване законосъобразно, своевременно, точно, добросъвестно и безпристрастно.

Чл. 41. Работниците и служителите извършват своята дейност на най-високо ниво на компетентност в съответствие с професионалните критерии и поемат за решаване само такива задачи, за които са придобили необходимата квалификация.

Чл. 42. Работниците и служителите отговарят на поставените въпроси съобразно функциите, които изпълняват. При необходимост пренасочват въпросите към съответната оторизирана институция.

Раздел VIII.
ПРОФЕСИОНАЛНО ПОВЕДЕНИЕ

Чл. 43. Работниците и служителите в Професионална гимназия по моден дизайн – гр. Велико Търново проявяват висок професионализъм, безпристрастност и активност при провеждането на държавната политиката на Министерството на образованието и науката.

Чл. 44. Работниците и служителите следва да противодействат на неправомерни действия, които уронват името и престижа на Професионална гимназия по моден дизайн – гр. Велико Търново.

Чл. 45. Работещият в Професионална гимназия по моден дизайн – гр. Велико Търново не допуска да бъде поставен във финансова зависимост или в друга обвързаност от външни лица или организации, както и да иска и да приема подаръци, услуги, пари, облаги или други ползи, които могат да повлияят на изпълнението на служебните му задължения, на неговите решения или да нарушат професионалния му подход по определени въпроси.

Чл. 46. При изпълнение на служебните си задължения педагогическите специалисти в Професионална гимназия по моден дизайн – гр. Велико Търново опазват повереното им държавно имущество с грижата на добър стопанин и не допускат използването му за лични цели.

Чл. 47. Документите и данните в училището могат да се използват от педагогическите специалисти само за изпълнение на служебните им задължения при спазване направилата за защита на служебната информация.

Чл. 48. Педагогическите специалисти не трябва да изразяват лично мнение или да извършват действия по начин, който може да бъде тълкуван като официална позиция на администрацията, в която работят.

Раздел IX.
КОНФЛИКТ НА ИНТЕРЕСИ

Чл. 49. Конфликт на интереси възниква тогава, когато служителят има личен интерес и той му влияе дотолкова, че пречи на безпристрастното и обективно вземане на решения или изпълнение на служебните задължения.

(1) Педагогическите специалисти не могат да извършват платени образователни услуги на ученици, които се обучават или ще полагат изпит в училището, в което преподават.

(2) Педагогическите специалисти не могат да използват служебното си положение за лично и на семейството си облагодетелстване, давайки платени уроци по принуда.

(3) Педагогическите специалисти трябва да избягват всякакви ситуации, които могат да доведат до конфликт на интереси. При появяването на такъв конфликт те са длъжни да информират веднага ръководителите си.

(4) Педагогическите специалисти не трябва да допускат възможност друг служител да ги поставя в реален или предполагаем конфликт на интереси.

(5) В случай на вече възникнал конфликт на интереси и само съобразно с нарежданията на ръководителя им педагогическите специалисти могат да се оттеглят от служебните си задължения, които са причина за възникването на конфликта.

Раздел X.
КОМИСИЯ ПО ЕТИКА

Чл. 50. (1) За спазването на Кодексът за етично поведение на училищната общност и разрешаването на възникнали с приложението му казуси в училищната общност се създава Комисия по етика.

(2) Председателят и членовете на Комисията по етика се избират от Педагогическия съвет за срок от една година.

(3) Председателят и членовете на Комисията по етика се назначават със заповед на директора.

Чл. 51. (1) Комисията по етика:

1. Разглежда сигнали, свързани със спазването на този кодекс;
2. Дава задължителни тълкувания на Кодексът за етично поведение на училищната общност.

(2) Комисията по етика упражнява своите действия в съответствие с вътрешните правила от Раздел XI, чл. 56 на настоящия кодекс.

Чл. 52. Всеки член на училищната общност има право да внесе сигнал в Комисията по етика.

Чл. 53. Комисията по етика разглежда постъпилите сигнали и изготвя доклад до директора след приключване на случая.

Чл. 54 При постъпили жалби и сигнали в ПГ по моден дизайн се спазва Училищна процедура за подаване, разглеждане и решаване на жалби и сигнали, утвърдена на 21 май 2024 година.

Чл. 55. При неспазване на нормите на поведение в Кодексът за етично поведение на училищната общност, учениците, работниците и служителите носят дисциплинарна отговорност съгласно Кодекса на труда, Правилника за вътрешния трудов ред и Правилника за дейността на училището.
Чл. 56. Комисията по етика е длъжна веднъж годишно да отчита дейността си пред Педагогическия съвет на училището.

Раздел XI.
ВЪТРЕШНИ ПРАВИЛА ЗА НАБЛЮДЕНИЕ, УСТАНОВЯВАНЕ И ДОКЛАДВАНЕ НА НАРУШЕНИЯТА И ЗА ПРЕДПРИЕМАНЕ НА ПОСЛЕДВАЩИ МЕРКИ ПРИ ПРИЛАГАНЕ НА КОДЕКСА ЗА ЕТИЧНО ПОВЕДЕНИЕ НА УЧИЛИЩНАТА ОБЩНОСТ

Чл. 57. (**1)** Настоящите вътрешни правила уреждат реда и начините за наблюдение, установяване и докладване на нарушенията и за предприемане на последващи мерки при прилагането на Кодекса за етично поведение на училищната общност. Под „нарушения“ по смисъла на тези правила се разбират следните групи прояви в поведението на учители, служители и работници:

1. Действия и/или бездействия, водещи до разрушаване на доверието към училището;
2. Грубо отношение към участниците в образователния процес и проявено неуважение;
3. Незачитане на правата и достойнството на личността;
4. Прояви на дискриминация поради етнически, религиозни и други причини;
5. Прояви на накърняване на авторитета на участниците в образователния процес и на престижа на учебното заведение, допуснати в и извън училището;
6. Прояви на недобросъвестно и некомпетентно изпълнение на възложените функции;
7. Прояви на накърняване на интересите на други лица.

(2) Наблюдението и докладването на посочените в ал. 1 нарушения се извършват по две направления:

1. Вътрешно докладване – от педагогическите специалисти и учениците, работниците и служителите;
2. Външно докладване – от родители и настойници/лица, полагащи грижи, и други.

(3) Сигналите за нарушенията се приемат в училището и се завеждат в регистъра за входяща кореспонденция.
(4) Регистрираните сигнали се разглеждат от Комисията по етика на заседания, за които се води протокол.
(5) Комисията не е длъжна да разглежда анонимни сигнали.
(6) Членовете на комисията вземат решения с явно гласуване и обикновено мнозинство 50% + 1.

(7) Председателят свиква първо заседание за разглеждане на регистрирания сигнал в срок от пет работни дни след постъпването му.
(8) При необходимост от допълнителни данни и доказателства се извършва проверка и се провежда разговор със свидетели на нарушението.
(9) При невъзможност случаят да се изясни на едно заседание, се насрочва последващо такова в срок от пет работни дни.
(10) Решенията на Комисията по етика се докладват на директора.
(11) Председателят на Комисията по етика или директора уведомяват подателят/ите на сигнала за взетите решения, предприетите мерки и/или наложени наказания.

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Чл. 58. Кодексът за етично поведение на училищната общност се прилага към всички представители на училищната общност - педагогическите специалисти, работници и служители, които работят в училище; учениците, които се обучават в училище и техните родители и семейства; местните жители, които имат принос за успеха на училището като членове на обществения съвет, участници в проектни и програмни екипи и др.; организации и институции, чиито фокус са младите хора.
Чл. 59. Кодексът за етично поведение на училищната общност се утвърждава със заповед на директора.
Чл. 60. Кодексът за етично поведение на училищната общност се поставя на видно място в училищната сграда.
Чл. 61. Кодексът за етично поведение на училищната общност се публикува на Интернет страницата на училището.
Чл. 62. Всички участници в училищната общност се запознават с текста на Кодекса за етично поведение.
Чл. 63. Педагогическите специалисти се запознават с Кодекса срещу подпис при първоначално постъпване на длъжност в Професионална гимназия по моден дизайн – гр. Велико Търново.
Чл. 64. Настоящият кодекс влиза в сила от деня, следващ приемането му от Педагогическия съвет, Обществения съвет и Ученическия съвет при Професионална гимназия по моден дизайн – гр. Велико Търново.